

LIETUVA

NR. 41 (1002) S. PAULO — BRASIL — 1967 M. SPALIO — OUTUBRO 13 D. — XIX M. A.

Plačiajame Pasaulyje

Bolivija

Aštuntosios kariuomenės divizijos generolas Z. Anaya paskelbė, kad spalio 8 susirėmime su komunistiniais partizanais nukaušas jų vadus, pagarsėjusi Kubos Castro dešinioji ranka «Che» Guevara.

◆ DAUG SPÉLIOTA. Prieš keletą metų jis dingio iš Kubos. Vieni sakė, kad jis nužudytas paties diktatoriaus Castro. Kiti sakė, kad jis keliaujas per pasaulį ruošdamas naujus revoliucionierių būrius. Dar kiti porino, kad jis nusizudęs. Paskiausiai stipriai si gandai ėjo, kad Guevara vad. vaujas Bolivijos sukilėlams. Pagaliau tai pasitvirtino. Po kautinių netoli Hueras rastas jo lavonas su peršautais plaučiais ir pilvu. Miręs nuo kraujo nutekėjimo nes per visą parą negavo jokios pagalbos.

◆ REIKIA RIPAŽINTI. Guevara buvo tikrai pasiaukojęs vykas kad ir komunistiškai idealams. Paružano gyvenimo jokiū būdu negalima pavadinti patogiu ar peilingu. Jis kovojo už savo įsitikinimus ir už juos bekvėpamas žuvo. Žieno tik galima, kad tie jo įsitikinimai buvo klaidingi. Kiek toks pasiaventėms būtų galėjęs padaryti gero, jei būtų atsidavęs tikriems idealams skleistu.

Israelis

Vėl nerimsta kerštas, puolimai, sprogdinimai, kulkosvaidžių ir net kanuoliu šūviai prie žraelio ir Sirijos rubežių. Izraelitai kaltina sirijiečius, kad tie siunčia savo partizanus užpildinėti žydus, griauti jų ūkius ir įmones, sprogdinti geležinkelius, kelius ir tt. Šiomis dienomis Izraelio karo ministeris Mosė Dayan atvirai pagrasino siriečiams, jog žydai ims griežtų priemonių tiems puolimams sustabdyti. Nejaugi vėl rengiamasi prie naujo karo?

NEI IZRAELIS NEI ARABAI nesutinka su jiems siūlomais projektais susitaikyti. Žydai nesutinka tuojau išeiti iš karo metu užimtą arabų žemių. Arabai nesutinka pradėti derėtis, iki žydai ne- atitrauks savo kariuomenės į prieškarinis sienas.

Anglija

Sekmadien orytą Londone

mirė buvęs ministeris pirminkas lordas Clement Attlee, 84 m. amžiaus. Karalienė trumpai taip apibūdino tą valstybininką: «Ir taikos ir karo metu, jis garbingai tarnavo savo tautai ir jos valdovei».

Cilė

Cilės komunistų partija smerkia Kubos organizuojamus partizanus P. Amerikos valstybėse. Pesalingomis žudynėmis, jie sako, komunistai kenkia pačiam komunistui.

Urugvajus

Urugvajaus politinis ir ekonominis gyvenimas nepaprastai pablogėjo. Streikų streikai paraližuoja viską. Įvyksta muštynių ir susirėmimų su policija. rezidentas Gestido įvedė tartom karo stovį kraštui apginti.

Nelaimingi Nuostatai? — Kodėl?

Kandidatams į Bendruomenės Tarybą priimti taisyklės buvo mano pasiūlytos paskutiname Bendruomenės Organizacinio Komiteto posėdyje. Todėl turiu moralinę pareigą atkreipti dėmesį į kiekvieną jas liečiančią nuomonę, net ir tada, kai ją išdėsto pasislėpęs po slapyvardžiu asmuo. Objektiviškai kalbant, juk nebus galima pasiekti visų mūsų numatyto tikslo — ORGANIZUOTOS BENDRUOMENĖS — jei veiksime ne taip, kaip visuomenė galvoja.

Dėkoju Ponui Kitokiam už pareikštas mintis ir bandau išsklaidyti jo išskeltus neaiškumus.

Skaitytamas Pono Kitokio straipsnį «Ar tai reikalinga?», tilpusį «Mūsų Lietuvoje» š. m. rugsėjo 15 d. pastebėjau kad

a. autorius stengiasi įrodyti, jog gali tos taisyklės būti pavojingos kandidatų tinkamumui nuspręsti;

b. autorius yra nenuoseklus savo paties galvosenoje.

Kodėl? Pradėju su sekančia ištrauka iš Pono Kitokio straipsnio: «...kandidatais Brazilijos Lietuvių Krašto Tarybon negalės būti statomi tokie asmenys, kurie, priklausydami valdomajam bet kurios organizacijos, kurios tikslas yra visuomeninis darbas, organui, tarnavo asmeniškiesiems arba grupės interesams, nesiskai-

Brazilija

Prezidentas Costa e Silva pažadėjo per porą mėnesių išleisti nurodymus, kas ir kokiū būdu galės Brazilijoje gauti ir kokiems tikslams naudoti atominę energiją.

Lapkričio 15 dieną žadama atlikti tyrimus atiduoti naudotis antrąją Dutros greitkolio juostą tarp S. Paulo bei Rio de Janeiro. Ilgus metus užsitęsęs darbas, pagaliau, baigiamas. Šimtas milijonų dolerių kainavęs kelias pagyvins visos pakelės ruožo ekonominį gyvenimą, ne vien susisiekimą.

Kariuomenės vadai sutinkad prezidento Costa e Silva mandatui pasibaigus, galės būti renkamas į prezidentus ne kariškis.

tydami su visuomene». Koks nelaimingas nuostatas. Pirmiausia, kiek yra Brazilijoje lietuviškų organizacijų, kurių tikslas yra visuomeninis darbas? Tik viena. Savo nelaimingu pasisakymu, rinkimų komisija iš anksto nustato prieš save ir prieš būsimus Tarybos rinkimus visus tos vienos organizacijos narius.

Čia turiu atkreipti dėmesį, jog taisyklė nenurodo, ar organizacija yra lietuviška, ar braziliska, ar kitos tautybės. Žinome kad lietuviui nėra užginta dalyvauti nelietuviškose organizacijose. Šiuo požiūriu negalime sakyti, kad ši taisyklė liečia tikta vienintelę organizaciją.

Iš kitos pusės žiūrint, jei ta taisyklė, kaip rašo Ponas Kitoks, ir liestų tik tą vienintelę lietuvių organizaciją, ji apimtų tikta valdomąjį organą. Argi tada komisija nustatytų prieš save visus tos organizacijos narius?

Priimant šį punktą (kurį? Red.) reikėtų sutikti kad minėtoje organizacijoje nėra partijų. Bet pats autorius su tuo nesutinka, nes rašo: «Savaime aišku, kad kiekvienoje organizacijoje, taigi tas bus ir Bendruomenėje, susiburia artimesnų paziūrų asmenys ir stengiasi pravesu savo kandidatus, įpiršti organizacijai savo sumanymus».

Toliau Ponas Kitoks klausia: «Kas gali nuspręsti, ku-

ris kurios nors organizacijos valdybos narys tarnauja savo asmeniškiesiems interesams? Paprastai viešai to niekas nepasisako».

Ar taip sakydamas Ponas Kitoks nesutinka, kad tuo atveju mano pasiūlytoji kandidatams priimti taisyklė nėra «nelaimingas nuostatas?»

Vėl Ponas Kitoks sako: «Esame tikri, kad Bendr. Tarybos Rinkimų Komisija šitokio minties policijos darbo nesiims. Bet kaip ji įrodys, jei reiktų, kaip visuomeniško pobūdžio organizacijos pirminkas ar sekretorius veikia tikta savo asmeniškumų užmačių akimam?»

Netaip sunku įrodyti, jei atsižvelgsime į paskutinę taisyklės dalį, kurs sakoma: NESISKAITYDAMI SU VISUOMENE — ir taip pat į organizacijos tikslą — VISUOMENINIS DARBAS.

Kas gera ar bloga, žmonės sprendžia pagal savo moralinius įsitikinimus ir pagal savo principus. Faktas, kad bendruomenėje gyvenančio žmogaus elgesys bus laikomas blogu, jei jis bus kenksmingas visuomenei.

Pavyzdžiui, kai su valdybos sumanymais nesutinkantie nariai šalinami iš organizacijos tik todėl, kad joje nėra vietos demokratijai, ir kai organizacija uždaro duris visuomenei ir priima nariais tuos, kurie pritaria valdybos politikai, kai visuomenė sukyla prieš valdybos žygius, ar neaišku, jog valdybos nariai dirba savanauksišką darbą? Juk tada valdomas organas eina prieš organizacijos tikslą.

Tai būtų visiems regimi faktai, ir nebūtų reikalo žvelgti į žmogaus sąžinės gelmes, dėl kokių motyvų jis ką veikia.

Kitas klausimas būtų tas: Kaip įrodyti, kuris valdybos narys tarnavo tik savo asmeniškiesiems ar savos grupės interesams, jei nutarimai balsuojami ir priimami tik daugumai sutinkant?

Mano supratimu, tokios valdybos narys, nepritardamas «aukštajai politikai» ir negalėdamas nusverti daugumos balsų tur tokias išėjis:

a. atsistatyti iš valdybos ir užleisti savo vietą kitam «politikui».

b. pasilikti valdyboje, bet kreiptis į organizacijos narius, o jei ir nariai negali nieko valdybai padaryti, tada privalo kreiptis į visuomenę, kadangi organizacijos tikslas yra visuomeninis darbas.

Valdybos narys, kuris nepasinaudotų tomis galimybėmis sunkiai tegalėtų pasiteisinti.

Taisyklė sako: «Negalės būti kandidatais tokie asmenys, kurie nepagrįstais gaudais kečia bendruomenėje nesantaiką».

Ponas Kitoks mano jog visuose rinkimuose kandidatų pasiūlymuose atsiranda tai vienų tai kitų šalininkų. Tie neretai labai karštai kovoja už savo siūlomus asmenis. Žinoma, tuo atveju susidaro erzelio, pakyla rinkiminė tem-

peratūra. Bet ar tai galima laikyti neleistinu Bendruomenės skaldymu?

Mums atrodo, kad Pono Kitokio nurodomas pavyzdys yra nelaimingai parinktas. Gal todėl jis ir klausia, ar taisyklė apima ir šį faktą? Kodėl nelaimingas pavyzdys? Todėl, kad:

a. bus sprendžiama kandidatų tinkamumas, o ne jų šalininkų elgesys,

b. visa tai galės atsitikti tik tada, kai Komitetas paskelbs kandidatų sąrašą bei rinkimų datą,

Pagaliau Ponas Kitoks sutinka, jog negalės būti kandidatais tie, kurie pasirodė turį Bendruomenės labai priešiškių tiksių. Jei kas yra tikrai Bendruomenės priešas ir stato savo kandidatūrą, kad išrinktas, galėtų Bendruomenę iš vidaus griauti, tokiam ne vieta kandidatų sąrašė.

Palygindami autoriaus aukščiau išdėstytas mintis su taisyklės paskutiniais žodžiais nematome, kaip jis gali taip lengvai sutikti, be jokių pastabų. Ar šiuo atveju galime įžvelgti žmogaus sąžinės gelmes? Ar čia nėra galimybių primesti keleto žmonių diktatūrą? Ar tuo atveju nebebūtų pavojaus kad kada nors atsistėtų žmonės, kurie negalėtų pakeisti jokio jokio priesta avimo.

Ponas Kitoks, kuo skiriasi šis Jūsų priimamas punktas nuo pirmiau Jūsų paneigtų sprendimų atžvilgiu? Ar ne tie patys asmenys sprendžia, kas nusikalto ir šiai taisyklei?

Nors Ponas Kitoks nebuvo nei laisuko stipresnio gėrimėlio nurijęs, bet pastebėjome kad jis taisyklėse nepastebėjo, kas nuspręs kandidatų priimtumą. O ten aiškiai parašyta «Ar kas nusikalto kitais punktais, sprendžia Bendruomenės Organizavimo Komitetas, o ne Rinkimų Komisija».

Šia proga primenu, kaip atsirado organizacinis Bendruomenės Komitetas. Visuomenės susirinkime 1966 m. rugsėjo rugs. 18 buvo išrinktas Komitetas. Jis susaukė Lietuviškų organizacijų valdybų susirinkimą. Tas susirinkimas įvyko lapkričio 27 d. 1966 m. ir nutarė atgavinti Brazilijos Lietuvių Bendruomenę. Tam tikslui išrinko 21 asmens komisią.

Dabar klausiu: Ar turi moralinę teisę Organizacinis Bendruomenės Komitetas svarstyti, kas nusikalto kandidatams priimti taisyklėms. Ar išrinkti Komiteto nariai turi visuomenės pasitikėjimą?

Suprantu Jūsų rūpestį. Bet jei pergalvosite, suprasite, kad neįmanoma sudaryti diktatūrą iš 21 asmens, ypač tuomet, kai dauguma jų yra visuomenės pažįstami kaip visuomeninio darbo veikėjai.

Red. pastaba: Šis straipsnis p. J. Tijūnėlio buvo atsiųstas redakcijai prieš pustrėčios savaitės. Autoriui pageidaujant pridėdame kad straipsnio kalba yra redakcijos pataisyta.

Pareiškimas dėl p. A. Mošinskio Kaltinimų Jėzu tams

Šių metų rugsėjo mėnesio «Naujienu» 206, 210, 215, 217 ir 218 numeruose pasirodė dvi straipsnių, pasirašytų inžinieriaus Algirdo Mošinskio. Juose yra metama itga virtinė baisių kaltinimų Brazilijoje gyvenantiems lietuviams jėzuitams. Jėzuitai pristatomi kaip atvykę į Braziliją niekieno, arba vos tik dviejų privačių asmenų pakviesti. Pasakui jėzuitai kaltinami dokumentus suklastoję, nesusitaria geruoju su Brazilijos Lietuvos Sąjunga, atsisakę bylinėtis iš baimės ir gėdos, visiems advokatams pasakius, kad byla pralaimėsią. Taip pat, pagal p. Mošinskį, jėzuitai organizuoja kiršiamo mitingus, muštynes, visus padorius žmones pravardžiuoja bolševikais, nemoka jokios nuomos ir neduoda Sąjungai patalpų, o patys gauna gražaus pelno už nuomojamą salę. Į savo vienintelį Brazilijoje lietuvišką laikraštį nepriima net Sąjungos skelbimų. Be to, jėzuitai, pasak p. Mošinskio, norį padaryti Juozą Čiuvinską Lietuvos konsulu S. Paulo mieste ir Dr. Vinco Kudirkos namuose pastatyti Čiuvinskui paminklą — biustą. Visi šie kaltinimai pristatyti su pagieža nuolat pridėdant daugybę įžeidžiančių žodžių, kaip dokumentų klastotojai, žulikai, kriminalistai, grobikai, melagiai, apgavikai, kiršintojai; vis s jėzuitų veikimas esąs tikrai «svetimo turto užgrobimas, žmonių kiršinimas ir blefas». Negyvenaučiam Brazilijoje skaitytojai galėtų ateiti mintis, kaip dar iš viso jėzuitus šantažė žemė nešioja.

Nebegalima tylėti. Nedėsty sime čia visos nemalonus S. Paulo lietuvių panoramos; tai būtų per ilgą. Pralėisime ir tas, kurios daugiau taikomos J. Čiuvinskui ir kun. J. Šeškevičiui; jie patys sugebės geriau atsakyti. Nesviesime Poniui Mošinskiui tokių pat įžeidžiančių, tačiau tylėti negalime.

1. LIETUVIAI JĖZUITAI BRAZILIJOJE YRA LEGALIAI

ISIKŪRE. Jėzuitus kvietė pats tuometinis Lietuvių Brazilijoje Sąjungos pirmininkas gavęs visuotinio Sąjungos surinkimo vienbalsį įgaliojimą. Lietuviai jėzuitai yra priimti S. Paulo arkivyskupo, lietuvių parapijos klebonui, prel. Pijui Ragažinskiui raštu pareiškus savo sutikimą. Viena proga prelatas Ragažinskas buvo pasiūlęs jėzuitams net perimti S. Paulo lietuvių parapiją (turime abudu šiuos raštus arkive).

2. JOKIŲ DOKUMENTŲ JĖZUITAI NESUKLASTOJO. Su klastoti dokumentą, reikia visų pirma jį turėti, reikia jį kaip aors sąmoningai falsifikuoti, perkreipti. Tepamini p. Mošinskis bent vieną suklastotą raidę. Jėzuitams buvo pasiūlytos visos trys lietuviškos mokyklos — jie teorėdavo vienos. Jėzuitams buvo pasiūlyta tvarkyti mokyklas per 99 metus, kaip tai yra kartais daroma Europoje ir laisvoje Lietuvoje; jie sutiko administruoti tik 30 metų, su teise dar pratęsti 30 metų, jei bus reikalinga. Ar šitai yra klasta? Sutartis buvo surašyta brazilo advokato portugališkai ir patvirtinta notaro. Ką ir kaip galėjo tik ką atvykęs lietuvis jėzuitas dar nemokėdamas portugališkai, suklastoti?

3. KODĖL NESUSITARIA. MA. Nepasisekimas iki šiolei susitarti su Sąj. Valdyba priekirtinas vien tik dabartinei L. B. Sąjungos valdybai. Negali girtis gera valia tas, kurs lietuvių jėzuitų provincijolui niekada neparašė nė vieno laiško, kurs net į provincijolo parašytąjį niekad neatsakė. Juo labiau gera valia negali girtis tas, kurs sulaužė sutartį. Jėzuitai, tikrai dėl šventos ramybės, atsisakė pirmosios sutarties ir ją oficialiai pas no arą panaikino. Buvo sudaryta antroji sutartis ir iškilmingai dviejų jėzuitų ir šešių sąjungiečių pasirašyta. Kodėl p. Mošinskis nutylėjo tokį faktą, kad ši antroji sutartis yra dabartinės LSB

valdybos atvesta, sulaužan savo duotą žodį?

Kieno yra padaryta klasta?

4. NETIESA, KAD JĖZUITAI ATSIKAKĖ PIRMOSIOS SUTARTIES IŠ BAIMĖS IR GĖDOS. Nebuvo ko bijoti ir nebuvo dėl ko gėdytis. Viskas buvo padaryta legaliai ir gera valia. Bet jėzuitai neatvyko į Braziliją bylinėtis su lietuviams. Štai kaip p. Mošinskis interpretuoja jėzuitų nusileidimą, norą susitaikyti, priėmimą visų Sąjungos valdybos reikalavimų ir pasitkėjimą Sąjungos duotu žodžiu Jėzuitai atsisakė pirmosios sutarties, nes to iš jų buvo reikalaujama kaip pagrindo antrajai sutarčiai. Jėzuitai atsisakė net dar juridškai neįsigaliojus antrajai sutarčiai. Čia ir buvo jėzuitų klaida, kad pasitikėjo Sąjungos valdybos žodžiu. Buvo apgauti. Sąjungos valdyba, sulaukusi pirmosios sutarties panaikinimo, atsisakė ir n o iškilmingai pasirašytos antrosios sutarties. Suvalkų sutartis buvo pakartota Brazilijoje. Skirtumas tik tas, kad ten buvo tartasi su kaimynais, o čia su broliais lietuviams. Tikrai, dabar tai mes jėzuitai galime gėdytis, kad esame apgauti ir kad pasitikėjome Sąjungos valdybos garbės žodžiu.

5. TAIP PAT NETIESA, kad pirmosios bylos metu dėl pir-

mosios sutarties panaikinimo, visi advokatai patarė jėzuitams nesibylinėti, nes pralaimėsią. Iš kur p. Mošinskis gam žinoti jėzuitų advokatų patarimus? Bet štai įrodymas kad taip nėra. Pone redaktoriau, štai prieš Jūsų akis advokato Lauro Ribeiro Escobar, buvusio valstybės prokuroro, atsakymas į klausimą, ar pirmoji sutartis buvo legali. Atsakymas aiškus ir neabejotinas, kad viskas tikrai legalu. Nė vienas jėzuitų advokatų nėra kitaip tvirtinęs.

6. S. PAULO LIETUVIŲ VI-SUOMENĖS SUSIRINKIMAS, p. Mošinskio pravardžiuojamas «mitingu», nebuvo sušauktas jėzuitų iniciatyva. Jį suorganizavo visos lietuvių katalikiškos organizacijos. Viskas buvo pravesta demokratiškai. Jame buvo leista kalbėti ir net ir vienai Sąjungos atstovei. Šis visuomenės susirinkimas yra rodyklė S. Paulo lietuvių nuotaikų, kurios buvo pasakelbtos lietuvių spaudoje.

7. JĖZUITAI NIEKADA nei spaudoje, nei privačiuose pokalbiuose sąjungiečių nevadino bolševikais. Savo tvirtinimo p. Mošinskis negali įrodyti. Tačiau tiesa, kad S. Paulo lietuvių tarpe dabartinės Sąjungos valdybos darbai yra laikomi bolševikiškais. Skaitytojai patys tereprendžia, ar pasuliečiai žmonės, ne jėzuitai, labai klyta. Sąjungos

valdyba, norėdama pravesti savo liniją prieš jėzuitus visuotiniame susirinkime, ilgai delėdė sušaukti patį susirinkimą. Tuo metu išmetė iš Sąjungos 26 narius, nepriėmė keliolikos sau nepatikimų lietuvių, keletą narių suspendavo atimdama teises balsuoti, o tuo tarpu užverbavo visus net nelietuvius į Sąjungą, kurie pasižadėjo balsuoti prieš jėzuitus. Paties balsavimo metu apsisistatė policija, neleido kalbėti priešingos nuomonės nariams, Sąjungos revizijos komisijos narius, išdrįsusius protestuoti prieš eilę padarytų nelegalumų balsavimo procedūroje, išmetė iš Sąjungos. Ar tai girdėtas dalykas demokratinėje santvarkoje? Ar nuostabu, kad tuomet susirinkus eji nubalsavo prieš jėzuitus. Savo biuleteniuose ir oficialiame laiške, visai neseniai Sąjungos valdyba ne tik paneigė einančius gandus, jog norima jėzuitus išvaryti iš V. Kudirkos namų, bet net tvirtino, jog tai esąs pikas jėzuitų šmeižtas prieš Sąjungos valdybą. Policija, draudimai, išmetimai ir kt... ar tai nepriemena 1940-41 metų įvykių Lietuvoje? Bet ir šitokios išvados neišėjo iš jėzuitų burnos.

8. JĖZUITAI N MOKA Sąjungai už naudojamas patalpas, nes nei pirmoje, nei antroje sutartyje Sąjunga tonereikalavo. P. Mošinskis neteišingai tvirtina, būk jėzuitai visiškai velni gyvena dr. V. Kudirkos rūmuose. Jėzuitai apmoka visas namo išlaikymo išlaidas, visus valstybinių ir miesto mokesčius, kurie yra tikrai dideli. Tepasitikrina p. Mošinskis pas Sąjungos izdiainką Jorge Garsko. Sąjunga nieko neturėjo mokėti iš savo izdo.

9. N DUODA KAMBARIŲ. Jėzuitai į V. Kudirkos namus įėjo dar tada, kai juose tebe gyveno bulgaras su savo šeima, o salė buvo japonų rankose. Bulgaras tik todėl įsileido jėzuitus, nes šie buvo kunigai, o anas tikintis, nors ir ortodoksas. Faktų nežinan tieji iš sąjungiečių balsų gali susidaryti įspūdį, būk jėzuit-

(pabaiga 5 pusl.)

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, auomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:

R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31 2548

Rastinė:

15 de Novembro, 244
4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Šviesos Šešėliai Tamsoje

FALJETONAS

JERONIMAS IGNATONIS

(pabaiga)

— Puikui! Tai yra genialiausia mintis. Geriau rašyti apie žmones, o šunes tegu skaito! Juk žmonių tarpe skaitytojų jau mažai beturime — ir vėl kažkas kaip botagu pliaukštėlia per nugarą.

— Pagal tamstelės antraštelę «Atsiliepk šuneli!» tikrai šunes skaito. Kažis, sveikinu. Naują generaciją pradėdili Chi, chil — gaizdai nusijuokia pačiųjų raštų aiškintojas, į kuprą sulinksta ir išnyksta, kaip dūmas iš kambario.

— Bravo! Mes tave sveikiname! Atlaikei kritiką! Rašyk daugiau apie šunes skaitančius, o žmonės tegu pasilsės! — girdžiu, balsai iš užpakalio man tiesiai į pakaušį. Neišpasakytas džiaugsmas paku teno mane. Ir aš šį tą galiu. Ir pasekėjų turiu! Atsisuku nusilenkti ir jiems padėkoti.

Ir ką jūs pasakysite! Jų nėra. Kur jie išėjo, ir kas jie tokie, ar aš žinau? Gal jų ir nebuvo. Tik mano vaizduotė... Kiek mes naktų praleidžiame ir akių nesumerkę, besvajodami apie žodžių žydrumą ir šunes, laižančius

padus!...

Grijau namo ir sukritau į lovą. Sėdžiu ir galvoju, kas įvyko. Galvoju ir negaliu suprasti. Tik šviesos šešėliai mirguliuoja tamsoje kambariais ir tiek. Žmonės ir šunys, šunys ir žmonės, kaip kibirkštys iš degančio laužo, spargsi, šokinėja ir išnyksta tamsoje vingiuotomis juostomis. Kai viską peržvalgiu, pradedu įvertinti savo atradimą: žmonės ir šunys turi kažkokį panašumą. Žmonės, kurie myli šunis, nemyli žmogaus, o šunys, kurie myli žmogus, nemyls žmogų. Žmonės nemyls žmogų, o šunims šuniškumo!

Dabar pradedu suprasti, kodėl Snukis taip nekenčia mergaičių. Jo duondavė yra mo-

teris. Su sija ju. Ji labai nekenčia tų, kurios ir gražesnės ir jaunesnės. Tad Snukis padarė aiškias išvadas: visos, kurios tik su sija ju ir kike na — yra šeimninkės konkurentės ir priešninkės. Ar jis gali jas pakęsti, kada jo šeimninkė, kumštis suspaudus dantis griežia.

Taigi, Snukis. Prisiminiau ir jį. Snukis gi buvo centrinė figūra šios istorijos. Ir kai tik aš jį prisiminiau, — staiga kyšt pro langą Snukio galva. Jis toks išvargęs, apsiašarjęs, molinę puodynę kiau u dugnu ant sprando užsimovęs.

— Snukis! — sušukau iš džiaugsmo.

Snukis švyst pro langą ir priklupo prieš mane, ir verkia, ir glaudosi. Suprask, pra-

šo nuimti tą žiedą nuo je sprando!

— Gerai, aš tau jį numu-šiu. Bet tu man daugiau ant padžiatų ba tinių purvinomis kojomis nelipsi!

Taip. Jis uodega vizgina ir prižada viską daryti, kas tik man gera ir naudinga. Paėmiau plaktuką ir žiūriu: jis toks gudrus ir apsukrus o vis tik nesugalvojo trinkelti puodynę į stulpą. Rodos, tiek maža bereikia, kad jis pats sau laimę sukurtų!

Vienu stuktelėjimu numušiau puodynę. Saukis čia pat priklupo ir verkia iš džiaugsmo, kaip žmogus. O paskum šokinėja, staugia ir būtinai mane nori bučiuoti.

O kad jis žinotų, kad aš tū dariau ne iš meilės, bet iš noro laimėti iš šeimninkės du tūkstančius dolerių.

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RU: LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 7,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr. \$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr. \$ 50,00 Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 10,00 paskutiniajame N Cr. \$ 5,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 2,50 Ilgalaikeis skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ir mums svarbiu reikalu

Jeį laiku nepasėsi grūdo, žiemą būsi be duonos. Jei laiku nepastebėsi džiuvos ar vėžio, tikrai atsidursi kape anksčiau, negu būtum jame atsigulęs, jei būtum laiku apsižiūrėjęs. Todėl kiekvienas iš mintingas ūkininkas, ir prekybininkas, ir pramonininkas nuolat planuoja savo būsimus darbus ir reikalus, kad galėtų laiku pasirūpinti ne vien medžiaga, bet ir reikalingais darbininkais ir amatininkais.

Katalikiškas gyvenimas nėra galimas be jo reikalams visiškai atsidėjusių darbininkų — dvasiškių, kunigų, vienuolių. Labai naudingi ir moterų vienuolynai. Bet kaip tik pokariniis metais sumažėjo stojančių į seminarijas ir vienuolynus skaičius. Brazilija niekada nevalėjo pasigirti savo kunigų prieaugliu. Iš pat pradžių iki dabar ji importuoja didžiąją dalį savo kunigų iš Europos ir Š. Amerikos bei Kanados. Kraštu, kuris save laiko katalikišku, tai yra katastrofiškai nenormalus dalykas. Visų blogiausia yra tai, kad nebuvimas pašaukimų į kunigus ir vienuolynus yra aiškiausias ženklas to krašto žmonių menko, apsnūsusio ir gal net merdinčio tikėjimo. Kur žmonių tikėjimas yra gyvas, ten niekada netrūksta kandidatų į seminarijas ir vienuolynus. Juo gyvesnė religiniai parašija, juo daugiau iš jos jauno mo pasirenka dvasiškių luoma.

Lietuvoje buvo

Net sunkiais caro priespaudos laikais Lietuva turėjo apšėdai pašaukimų į kunigus. Jų pakako ne tik pačiai Lietuvai aptarnauti. Lietuvos katalikai davė daug kunigų Mohilavo arkivyskupijai, Petrogradui, Sibirui, Gudijai ir net Lenkijai. Daug kunigų pašaukimų buvo ir Šiaurės Amerikos lietuvių parapijose.

Lietuvoje ir dabar būtų gausu daug kandidatų, tik komunistai neleidžia norintiems stoti į seminarijas.

O laisvieji lietuviai?

Taigi, mes laisvėje gyvenantieji lietuviai katalikai, kiek kandidatų mes duoda-

me savo vienintelei kunigų seminarijai Romoje. Kiek kandidatų mes duodame lietuviškiems vienuolynams? Ir ypač kiek seminaristų ar vienuolių duoda Brazilijos lietuviai katalikai. Maža. Labai mažai maža.

Sumažėjo kandidatų į seminarijas ir Šiaurės Amerikoje. Ir kas bus po 10, po 20 metų, jei vis taip stokosime pašaukimų į kunigus? Kas tada darbuosis mūsų tikėjimui palaikyti i skleisti? Kas aprūpins mus šv. Sakramentais? Kas įves jaunąsias kartas į tikrai krikščionišką katalikišką gyvenimą. Nė vienam susipratusiam katalikui negali tai nerūpėti! Tik tam tas nerūpi, kam nerūpi selos reikalai, kam Kristus, Dievas yra niekas.

Būtu, jei nezūtų

Pavasarij dažnai regime medžių šakutes lipse aplipusias žiedų žiedais. Džiaugiamės, kad bus daug vaisių rudenį. Deja, pasitaiko, kad ar per dideli lietūs, ar šalnos tuos žiedus sugadina ir visai maža dalis neužmezga, ar net ir visi žūva.

Viešpats Dievas įkūręs mūsų labai savo Bažnyčią, kuriai yra reikalingi kunigai tikrų tikriausiai yra pramatę ir šaukia gana daug jaunimo dvasininkų taraybon. Jeigu visi šaukiamieji ateitų — pakaktų kunigų visiems katalikams ir ekatalikams aptarnauti. Deja daugelis šaukiamųjų neklauso Jo balso, šaukiami neina. Kodėl? Ar kad negirdi to šauksmo? Ar gal kas nors jų neleidžia?

Tuos ir kitus dvasiniais pašaukimais susijusius klausimus svarsto «Laiškai Lietuviams». Kituose «Mūsų Lietuvos» numeriuose duosim įdomių ištraukų iš tos nuodugnios ir nuoširdžios studijos.

Šiluvos Marijos Išskilmės Tautos Šventėje

Lietuvių katalikų gretose Chicagoje yra didelės, todėl ir vieši susibūrimai turėtų būti dažnesni. Ugni ši kartą išlebdė Katalikų Federacijos Chicago apskrities valdyba ir jos energingasis pirmininkas A. Dzirvonas, prel. ig. Albiavičius, St. Rauckinas ir kt., nuvykę pas kleboną prelatą V. Černauską ir sutarę, kad Šiluvos Marijos atšaidai reikią praveisti plačia lietuvių katalikų demonstracija, Persekiojamoje Lietuvoje šiomis dienomis į Šiluvą rinkosi tūkstančiai katalikų, nors religinė ir tautinė laisvė užgniaužta.

Būriu būriai

Laisvieji lietuviai Chicagoje pasiryžo plačiu mastu švęsti Šiluvos Marijos išskilmės ir Tautos šventę. Šių metų rugsėjo 10 d., 2,30 val. p. p. organizacijos su vėliavomis ir žmonių minia rinkosi į Maria aukšt. mokyklą aikštę, iš kurios pradėta procesija eisena į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią ir į Šiluvos atšaidus. Ivaiviose vietose išsirikiavo kunigai, seserys kazimierietės, Colombo vyčiai, ateitininkai sen draugiai ir vėlavos ateitinių kų studentų, moksleivių ir «Giedros» korp., skautai iš Aušros Vartų, Kernavės bei Lituanicos tuntų su vėliavomis, Lietuvos vyčiai katalikų Moterų sąjunga Lietuvių katalikų Susivienijimas, Chicago sauliai su vėliava. I būrius įsijungė ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos įvairios draugijos. Šv. vardo, Moterų Klubas, Lietuvos Vyčių kuopa, Altorių puošimo, tretininka, Altorių berniukai, parapijos choras, Šv. Kazimiero seserų rėmėjos ir neorganizuotoji minia.

Vadovavo vysk. V.

Brizgys

Eisenai vadovavo vysk. V. Brizgy, jos tvarka rūpinosi kun. Kuzinskas, pirm. Dzirvonas ir kt. Dalyvavo reprezentacinė grupė: gener. konsulas dr. P. Daužvardis su poniu, Katalikų Federacijos pirmininkas K. Kleiva su poniu, Alto pirmininkas inž. A. Rudis, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Jasaitis ir kt.

Prasidėjusi eisena užėmė ilgą kelią, nuo mokyklos beveik iki Bažnyčios. Eisenoje giesmes giedojo ir joms vadovavo Lietuvos Vyčių veiklusis choras, vadovaujamas muziko Fausto Strolios. Kiti jungėsi į giesmes pagal galimybę. Eisenoje dalyvavusieji į bažnyčią buvo įleidžiami tvarkingai. Ne visa laisvoji publika galėjo užpti bažnyčion. Ispūdingas jausmas eisenoje ir bažnyčioje, kai ji pripildyta, vėlavos išstatytos, ir presbiterija su vysk. V. Brizgy, prelatais, kunigų užimta.

Atgimė Lietuvos dvasia. Pa-

gal naują sistemą, buvo gražu matyti pasaulietį A. Dzirvoną sakykloje skelbiantį pamaldų ir giesmių tvarką per visas Mišias. Mišias lietuvių kalba atnasavo prel. ig. Albiavičius. Mišių aukas atnešė dr. P. Daužvardis, J. Daužvardienė. A. Rudis, K. Kleiva. Pamokslą sakė kunigas dr. P. Celiešius. Susikaupimas pamaldose jautėsi nuoširdus. Čia buvo jaučiamas Dievas, Marija, Lietuva ir keliaujantis žmogus — lietuvis. Pirmą kartą girdėjau taip garsiai lietuviškai dalyvaujant liturgijoje ir taip iš gilios širdies per visas Mišias giedant lietuviškas giesmes. Šiluvos dvasia atgimė, kaip niekada Amerikoje. Tą visą dieną mačiau Šiluvos Mariją, minias nuoširdžių lietuvių maldininkų ir gražias Šiluvos apylinkes. Paskutinį kartą lankiau Šiluvos Mariją būdamas studentu. Ir kaip norėjosi tą sekma dieną vėl būti Šiluvoje.

Atgimstantis aktyvumas

Nuoširdus, visuomeniškas klebono v. Černauskos sprendimas, kup. Kuzinsko aktyvus įsijungimas rodo naują kryptį lietuvių katalikų gyvenime. Klebonijos ir parapijos yra laukamos pasukti į platesnį bendradarbiavimą. Katalikai pasauliečiai parodė atgimstantį aktyvumą, kurio visi ir Bažnyčia laukia. Neuztenka būti tik parapijos nariu. Katalikų Federacija gerai daro s organizavusi Šv. Kazimiero kolegijos Romoje minėjimo pamaldas Nekalto Švč. P. M. Prasidėjimo parapijoje, Šiluvos Marijos išskilmės Švč. P. M. Gimimo parapijoje ir religinį koncertą Šv. Kryžiaus parapijoje, įvyksiantį š. m. spalio 15 d. Pasauliečiai gali ir turi remti kaip parapiją, taip ir tarparapijį visų lietuvių katalikų aktyvesnį pasireiškimą.

Ant. K. Vasl.

KAIP LAIDOJO PUTINA

Didžiojo poeto V. Mykolaičio—Putino laidotuvių apeigos Vilniuje atliktos birželio 10 d., tiksliai prisilaikant iš Maskvos išsimokyto trafaretinio ceremonialo, skirto partijos akyse tik vidutinės reikšmės tetūrėjusiems įžymies asmenims. Tačiau partija nepraleido progos monopolizuoti tik sau pagarbos velionii pareiškimą. Atsisveikinimo metu garbės sargybos vietas užėmė partijos sekretoriai Sniečkus su Barausku, rašytojų—menininkų politrukas L. Šepetyš, komsomolo vadas Morkūnas: iš administr. — Šumauskas su Diržinskaite... Šalia jų dar ir mokslų akademijos prezidiumas su J. Matuliu priešaky, — irgi visi aukštose partijos pakopose. Velionis,

tiesa, buvo mokslų akademijoje. Bet ne partijoje.

Santūriai, oficialiai kalbėjo K. Korsakas, ir gražbylinga panegirika išsiliejo A. Venolova, nepamiršdamas ta proga ir savęs. Mat, ir jis, jau iš mažens, žavėjęsis Putino poezija, o dabar bekalbą vardu «mūsų, kurie velionį pažinojo me, kurie ne kartą jautėme jo šilumą, kurie iš jo mokėmės gyventi ir dirbti literatūrinį darbą».

Numanantiems, kaip visi tie gerbėjai yra dalyvavę velionies apipynime izoliacija, kontrole ir cenzūra, tos jų pastangos dabar su juo susitapdinti buvo dar vienas gyvenimas veidmainystės, kuria bolševizmo pataikūnai yra užgožę dvasinį gyvenimą Lietuvoje.

Tik vienas V. Kubilius, taikliai parašė Literatūroj ir Mėnė: «Šiandien į mūsų smėlį mes palaidosime vieną iš didžiausių lietuvių rašytojų... Ir visi žodžiai, ką besakytum atrodo tušti ir beprasmiški».

Atsitiko, kad ta pastaba pateko į laikraštį tuoj po Venolovos gražbyliavimu...

To laikraščio redakcijai atsitiko ir dar dviem ženkliams kiek teisingiau už kitus laido tojus atskleisti dvasinę Putino būseną jo gyvenimo pavakariais. Įdėjo nuotrauką. Ir įdėjo tris trumpučius eilėraščius, parašytus 1966 metų kovo m. Kovo 9 poetas ilgesingai kalba laisvam sakalui

«Skylej, sakale, aukštai. Sakale, toli matai.

Nors grūmoja tau tolydžio, Nesustabdo tavo skrydžio.

Vien pats, laisvūne paukšis, Svaigiame padangių aukšty Nesuglausk sparnų... — —

Kovo 16 viliasi, kad galgi jau artėja atgimimas:

«Atokaitoj vešli žolelė Pradėjo kaltis...»

Tačiau krūtinėj neramu. Širdis pilna keistų jausmų, Ir prieštaringsos minys, Pradėjo galvoje vaidintis.

Ar dar sulauksime giedros? Gal iš padangės tolimos Parskris paukščiai neregėti Ir ims čiulbėti

Dainas, kurių neteko dar (girdėti...)

Buvo gandas apie «atodrékį», net apie išsivėjimą... Bet kovo 20:

«Sugrįžo pūgos ir žiema. Temperatūra vėl žema. Nors saulė kopia aukštai, Bet šalti dangaus skliautai. Danguis skliautai šalti, Ir susigūžęs tu jauti.

Kaip parakridęs per anksti Padangės svečias vyturis, Čiulbėti galios neturįs — Jauti, kaip baigiasi daina, Mirtis jau tyko aikana...»

Tie, paties Putino žodžiai — tik apie orą, temperatūrą ir padangės paukščius — bus atsisveikinime buvę vieninteliai aktualios prasmės pri-tvinkę žodžiai.

(ELTA)

Jaunystės AIDAS

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

BELIKO 16 SAVAICIU

Iki Vasario 1 šventės, beliko 16 savaitių. Reiktų minėti 50 metų sukaktį nuo Lietuvos paskelbimo Nepriklausoma valstybe. Lietuvių spauda liudija, kad kitų kraštų lietuvai rengiasi šį sukaktį minėti ko iškilmingiausiai. Žymią dalį tų minėjimų programos bei organizavimo kaikur atlieka jaunimas. Pas mus iki šiol negirdėti, kad kas tuo reikalu būtų nors piršta, ar ležuvį pajudinęs, nors ML jau keletą kartų ta šventė buvo priminta ir teirautasi, kas imsis iniciatyvos jai surengti didesniu mastu.

Šituo rašiu klausiamie tie-

siog paties jaunimo — chorų ateitiniakų, ir kiek galime pasiekti, net neorganizotojo jaunimo — KOKS BŪS TAVO NAŠAS ATEINANČIŲ METŲ VASARIO 16 MINĖJIMAN? Ar jūs visi pajėgsite sueiti draugėn tuojau pat pasitarti, susitarti ir imtis bendro darbo? Chorų ir ateitiniakų vadovybės tuojau susitikite ir pasitarkite, ir malonėkit pranešti visuomenei, ką Jūs darysite? Jei viejų savaitių bėgyje nesulauksime Jūsų pasiakant suprasime, kad jūs ar nenorėjote ar negalėjote susitikti ir susitarti, ir todėl nieko ne darys te.

Vytautas atgauna savo tėvįrkę

Vytautui susitaikius su Jogaila, buvo praėję jau treji metai. Per tą trumpą laiką Lietuvoje įvyko dvi svarbios permainos: ji buvo sujungta su Lenkija ir pakrikštyti Aukštaičiai.

Krikštas Lietuvai buvo labai reikalingas ir seniai aukštas, bet sąjunga su Lenkija neėmė jai nieko gero. Jogaila, kaip Lenkų karalius, pakrikštydines Aukštaičius, skubiai išvyko į Krokuvą ir ten apsigyveno. Iš čia jis norėjo valdyti ir gimtąjį kraštą, bet greitai pamatė, kad Lenkijoje gyvendamas didelės ir galingos Lietuvos pats rikiuoti negalės. O lietuviai jau pyko, kad didysis jų kunigaikštis išvyko iš savo namų ir labiau rūpinasi svetimais. Tada Jogaila nusprendė paskirti Lietuvai savo vietininką, Trakuose gyvenantį brolių Skirgailą. Visiems buvo paliepta gerbti jį labiau už kitus brolius ir mielai jo klausyti. Tai reiškė, jog Skirgailai suteikiama mos didžiojo Lietuvos kunigaikščio prievolės ir teisės.

Vytautas pasijuto esąs skaudžiai įžeistas. Iki šiol jis dar tikėjosi, kad Jogaila gražiasias jam Trakus, kaip buvo pirma susitarę. Tačiau aukštai iškilęs jo pusbrolis ir šį duotojo žodžio netesėjo Skirgailas Lietuvai savo vietininku Skirgailą, jis visiškai atidavė jam Trakus, kuriuos tasai padarė savo sostine. Vy-

tautui už tai pridėjo kaikurių žemių Rusuose, bet nedavė jokio rašto, kad tos žemės jam tikrai priklausos. Aš dovanojau jas Vytautui tik laikinai, — atsakė kitiems Jogaila, — ir jei tik panorėsiu, galėsiu jas atimti. Aišku kad tokia dovana Vytautui nebuvo maloni. Jis reikalavo, kad Jogaila tesėtų savo pažadą.

Gerai Vytauto ir Jogailos santykiai nuo šiol visiškai pairo. Jogaila gyveno su juo gerai, koi išvyko į Lenkų. Dabar jam atrodė, kad Vytauto pagalba jau nebereikalinga. Jis net bijojo, kad įsigalėjęs Vytautas nesumanytų jam atkeršyti už savo tėvo mirtį. Jogaila sekė kiekvieną jo žingsnį, varžė jo laisvę. Pats Vytautas dėl to paskum skundėsi savo pusbroliui:

«Jis be mano žinios imdavo mano bajorus, kankindavo juos vandeniui, apkaustydavo grandinėmis, sodindavo į kalėjimus. Kunigaikštis Skirgaila visai nekaltai apšmeižė mane Jogailai. Be to jis tarėsi atimti man gyvybę, nes žinojo kad aš, kol esu gyvas, visada smelksiuos į savo tėviškę, kurią Jogaila buvo jam davęs. Kartą Skirgailos tarnas, atvykęs pas mane, jo vardu tarė: Saugokis manęs, o aš — tavęs! — Nuo to laiko netekau laisvės ir nebegalėjau siųsti pasiuntinių, kur aš norėjau, ir laiškų į Prūsų ar Rusų kraštus. Buvau kaip

Jei Nebūčiau Vabalas Būčiau Auksso Gabalas

Balys Kavabalya

Jei nebūčiau avinas,
Būčiau vilkas arba liūtas
Arba milžinas koks drūtas.
Dabar aš lilputas,
Kaip kiekvienas avinas.

Jei ne vargšas vabalas,
Būčiau aš chamaleonas,
Keisčiau kailį, keisčiau žmonas
Žengčiau kaip Napoleonas,
Nuo didybės žabalas.

Grįžti į Lietuvą galėčiau,
Gaučiau darbą ponišką.
Močiū Rusiją mylėčiau,
O Braziliją velėčiau,
Kad valdžia nežmoniška.

Nesvarbu, kad žabalas,
Bet vaidinti galėčiau arą.
Skelbčiau kumiams baisų karą,
O labar mane jie barą,
Kad aš esu vabalas.

Kaip su lietuvaitėm?

STASYS YL

Buvo skirtumas tarp amerikoniukių ir lietuvaičių anksčiau. Ar toks skirtumas yra dabar?

Vienas skautų dvasios vadovas 1954 m. grįžo iš lietuvių skautų-čių stovyklos, kuri vyko prie Niagaros. Berniuku ten buvo 200, mergaičių 50. Atidarymo priedas ir vėliavos pakėlimai nuleidimais sudarė gražiausią vaizdą. Mergaitės tarp 14-17 metų atrodė tokios, kaip viada atrodė to amžiaus gražuolės Lietuvoje — gyvos, skaisčių veidu, lieknos, švariai — tvarkingai pasirendžiusios. Šauniai atrodė ir berniukai.

Su šiuo jaunimo vaizdu vadovas grįžo namo liepos 4-tą, Amerikos tautinėj šventėj. Po keleto valandų žygio,

belaisvis ar jų baudžiaunikas. Neturėjau jokios laisvės veikti kaip tinkamas... Be to, mano brolis Tautvyta ir mano žmonos broliai liko be žemės ir be tėviškės. Taip pat mano giminaitis Jonas Algimantas nustojo savo tėviškės, nors Jogaila spaudė jo ranką, žadėdamas iš jo tėviškės niekada neatimti...»

Simas Sužiedėlis

jis sulaukė savo motorizuotą arkliuką Genevoj, N. Y., prie ežero, ties viena pakelės užkandine. Užsisakė kavos ir laukė. Tuo metu užėjo trys amerikoniukės, lygiai to paties amžiaus. Jos buvo su kelėmis, apipešiotais marškiniais, apdrikiusiomis garbanom. Atsėdo ir užsisakė ledų. Jų veiduose nebuvo gyvybės, džiaugsmo. Visos trys sėdėjo kaip su kaukėmis. Atrodė išsvargusios, be gyvenimo džiaugsmo, be dėmesio žmonėms ir ap-

linkai.

Štai du pasauliai, pagalvoje vadovas, — Lietuvos ir Amerikos! Skirtingi kaip dangus ir žemė.

Likusį kelionės galą, jis negalėjo užmiršti šio kontrasto. Lygi negalėjo išsiaiškinti, kodėl ir kaip šis skirtumas atsirado. Bet netrukus jis patyrė vieną nelauktą dalyką.

KUKLUMAS LAIMI

Vienoj mokykloj, kur mokėsi lietuvaitės, buvo iškilmingi «prom» šokiai. Mergaičių kolegija pakvietė kitos kolegijos berniukus. Lietuvaitės gyveno bendrabutyje ir ruošėsi šiai šventei. Iš anksto gavo iš motinų pinigų su nurodymais arba pakeičius su nupirktais baliniais drabužiais.

Bendrabučio vedėjos pastebėjo, kad suknelės buvo «paskutinės mados», skirtos subrendusioms merginoms. Jos pastatė sąlygą arba pertvarkysite suknelės, arba visai neisite į šokius! Kito dielės susijauojimas.

— Juk visos mergaitės nešios tokias suknelės!

Vedėjos nenusileižo. Siūlėsi padėti suknelės «patvarkyti». «Užlopė» plikas nugaras «rečiais», sumažino krūtinę išpiovas ir paleido merginas į šventę.

Švažavo surūgusios, o grįžo triumfodamos. Mažai neturėdamos pasisekimo tarp berniukų, o pasirodė labiau staisi atkreipė jų dėmesį. Priešingo komplimentų už «gerą skonį», nes tos kyšojančios nugaros jiems ausibodusios.

Lietuvaičių pasisekimas tą vakarą galėjo būti ne vien dėl drabužių. Jos visos atrodė, kaip Niagaros skautės akivaizdoje kitų — labiau panašių į Genevos kurorto turistų.

Redakcija klausia: O kaip su Brazilijos lietuvaitėm?

Antanas Gustaitis

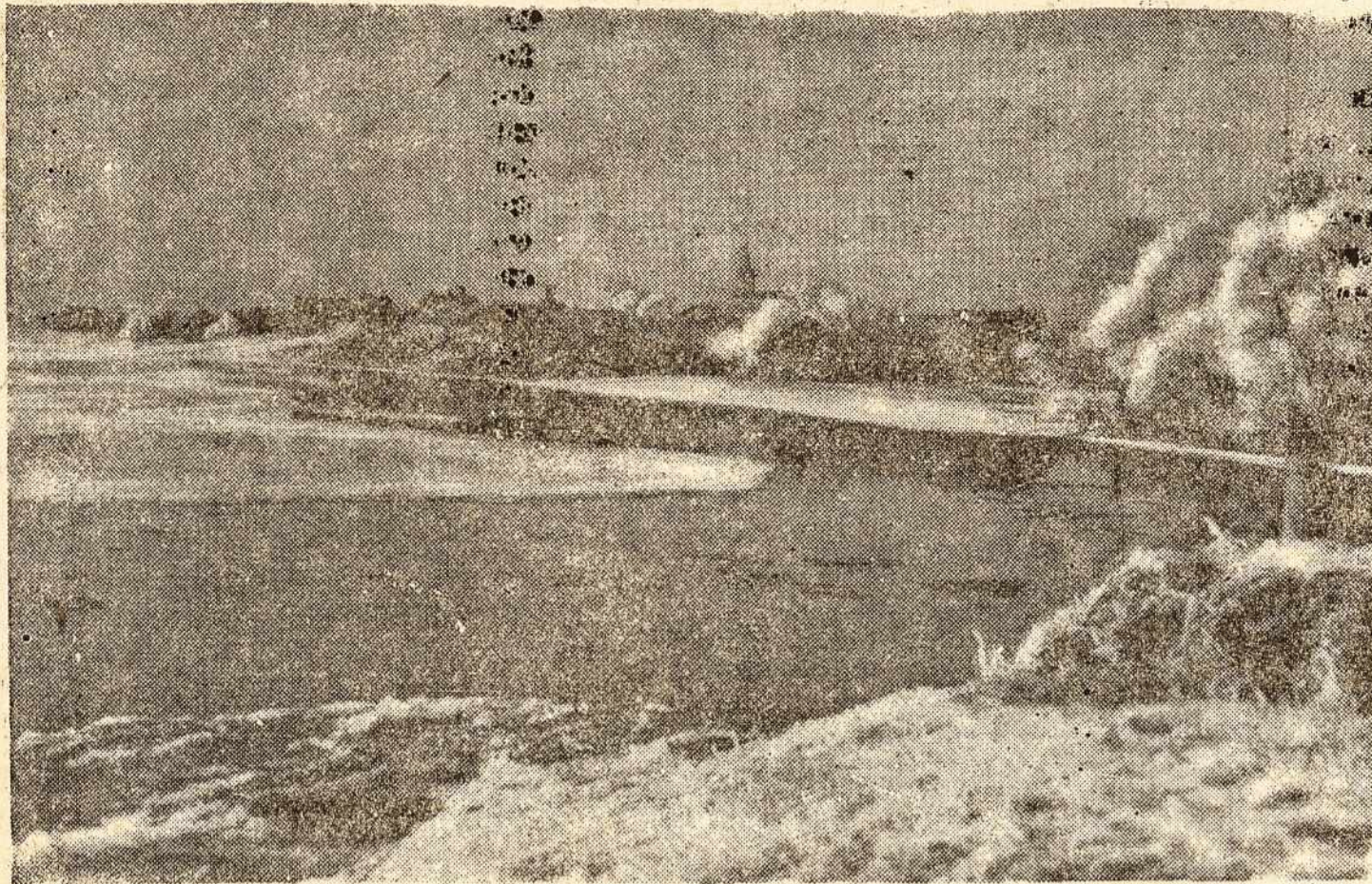
Yra varnu ir ne juodu

Kadaise juodvarnių dvylika skraidė,
Šiandien juodvarniais tapom visi.
Krankia juodvarnių knygoje raidė,
Gyvam kūne, dvaselė dvasi.

Užu stipeną, žodžio nevertą,
Rods, pasaulį mūs pulkas nuvers —
Brolis broliui į skiauterę kerta
Ir į kuodą frizuotos sesers.

Keliam parkuos ir bokštuos Sodomas,
Slegia šermentis balas klaikus.
Ir tik baltvarnis Varnas Adomas
Dar mums mena senovės laikus.

(Abu eilėraščiai iš «Draugo»
«Spygliai ir Dygliai»)

Gražus Lietuvos vaizdelis.

(pabaiga iš 2 pusl.)

tai kažkaip įsiveržė į lietuvių namus, išstumdami pačius lietuvius, lėjome į Mookos namus tuometinei valdybai žinant ir sutinkant. Apie kokias nors ptaipas, skirtas Valdybos reikalams, visai nekalbama pirmojoje sutartyje. Teisę gauti vieną kambarį Sąjungai jėzuitai pripažino antrojoje sutartyje. Bet antrosios sutarties Sąjungos pati valdyba atsisakė anksčiau negu pareikavo kambaio. Kuo remdamesi dar jie reikalauja ne keliu kambariu? Iek dalykų padarę, vieną kartą įkėlę savo raštinę, jie jėzuitus išspirs į gatvę.

10. GRAŽUS PELNAS UŽ

SALĖS NUOMAVIMĄ, kurį mi ni p. Mošinskis atrodo visai k taip, jei konkrečiai patikrinami pajamų ir išlaidų skaičiai. Per visus 1966 metus įplaukų už salę jėzuitai turėjo viso 70.000 kruzeirų. Valdžios mokesčiai ir leidimai salei siekė 180.000 cr. Namų išlaikymui, švarai, pagerinimams dar išleista 400.000 kruzeirų. Kur gi pelnas? Ne dėl pelno dirbame. Ne mūsų tikslas pasitarnauti brazilų rengiamiems parengimams. Iš lietuvių už salę teprašome pa prastai pusės imamos sumos. Savo choristams ir choristėms salę esame prižadėję veltui. Nemokamai salę duoda ir visiems minėjimams

11. KADA NEDĖJO, Tepasako p. Mošinskis kad ir kokio sąjungiečių straipsnio nesame įdėję į «Mūsų Lietuvą». Skūstis tikrai tegali Z. Bačelis, J. Čiuvinškas, J. Tijiūnelis, A. Kutkienė ir kiti jėzuitininkai. Jų straipsnių tai tikrai neįdėjome, ir vis dėl šventos ramybės. Tuo pat metu, kai p. Mošinskio įžeilžiantieji žodžiai buvo spausdinami «Naujuose», apie kuriuos tik po savaitės tesužinojome, mūsų «Mūsų Lietuva» skelbė Sąjungos pikniką ir dar kartojo sekančiame numeryje.

12. TĖPASAKO PATS PONAŠ MOŠINSKIS, kokių nori įrodymų, jog tikrai nestatome paminklo dar tebegyvenančiam Juozui Čiuvinškui.

Pas Lietuvos diplomatijos šefus pasitikrinkite, ar jėzuitai stengiasi pravesti Juozo Čiuvinško kandidatūrą į São Paulo konsulus, ir pasiklauskite gerb. prelato P. Fagažinsko, kodėl jie tokį prašymą su kitais pasirašė.

Jei visus išplūdumus, iškoilijimus ir šmeižtus, kurių gausiai paberta visoje p. Mošinskio straipsnių serijoje, būtume girdėję iš Lietuvos priešų, net garbe sau tai laikytume. Malonu pakentėti už Dievą ir Tėvynę nuo p. iešų. Bet susilaukti tiek neteisingų tvirtinimų, iškreipimų ir šmeižtų iš inžinieriaus Algirdo Mošinskio, lietuvių ir katoliko, kurio sūnui Gediminui jėzuitai Jungtinėse Amerikos Valstybėse parūpino bent vienkartinę kelių šimtų dolerių stipendiją ir kitais būdais padėjo, — jėzuitai tikrai nesitikėjo.

Kun. Leonas Zaremba, S.J. Lietuvių jėzuitų vyresnysis São Paulo mieste.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELNA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 600 Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JORGE GARRA Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKŲ S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Gama-can, 625 — trečiadieniais, 18.30 val.

MOOCA Rua Lituania, 67 šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooka r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8.00 ir 17.00 val. Darbdienomis 7. ir 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios.

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias.

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17.15 val.

Antrą: Jačana klierikų kopl. 8.15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18.00 val.

Trečią: Agua Rasa 8.15 val.; Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.

Paskutinį: Vila Anastacio 8.30 val.; Vila Bonilha 10.30 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatijos šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirusį galotam ministrui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasalįvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania Ciudad de Paris 5836 Montevideo, Uruguay

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises y a registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ERMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835 Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

Šio Numerio Garbės Leidejas Yra Nuolatinis Tėvu Jėzuitu Rėmėjas P. JONAS DIMŠA

Savo Auka «Mūsų Lietuvai» Skiria Mylimai Mirusiai
Žmonai Stasei Dimšienei Pagerbti.

V. Zelina

Tautinių šokių pamokos: jau nučiams, trečiadieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai 17 val.; jaunimui, šioadieniai 20 val. Pirmadieniai ir antradieniai pamokų nebūna.

Vila Zelinoj jaunučių choro pamokos būna šeštadieniai trečią valandą po piet. Dainavimo moko muzikos mokytoja L. Sukytė. Po dainų būna lietuvių kalbos ir tautinių šokių pamokos. Moko L. Aleknavičiūtė.

Vaikų Sventė

Ketvirtoji «Žilvičio» vaikų metinė sventė praėjusį sekmadienį buvo pradėta 10 val. šv. mišiomis. Vaikai atėjo or ganizuota, apsirengę tautiniais rūbais ir rankutėse nešdami margus gvazdikus, kuriuos sudėjo prie Dievo Motinos kojų. Šv. Mišias atnauavo ir pritaikytą pamokslą pasakė prel. P. Ražainas. Šv. Mišių metu dauguma žilvitičių ir jų tėvelių ejo prie šv. Komunijos.

16 val. Seselių Gimnazijos salėje buvo vaikų meninė programa. Pirmiausia buvo 3 veiksmų vaizdas «Du broliukai», kurį paruošė p. Leokadija Aleknavičiūtė. Vėliau: N. Guzikauskaitė, A. Šilickas, V. Aleknavičiūtė, E. Bareišytė ir A. Aleknavičius. Vaizde lyje visi vaikai, vaizduodami kiškėlius arba peteliškes, pažaidė «Žalioj girioj tamsu». Antroje programos dalyje buvo pinama muzikos ir žodžio pynė. Pianu paskambino sesutės Vrubliauskaitės, R. Botierius ir E. Bareišytė. Akordeonu pagrojo A. Aleknavičius ir L. Vosyliūtė. Deklamavo eilėraščius, N. Guzikauskaitė, C. Vrubliauskaitė, A. Šilickas, T. Aleknavičiūtė, S. Bareišytė ir V. Jušinskaitė. Visos mergaitės pašoko lietuvišką tautinį šokį «Audėjėlė», o galiau «Žilvičio» choras, pianu akompanuojant p. Liucijai Šukytei gražiai padainavo 4 dainutes: «Du gaideliai», «Tralialia», «Vakar-šandien-rytoj» ir «Dviratukas».

Programoje pasirodė 3 vaikai — visi pasipuošę tautiniais rūbais. Programos pranešėja buvo A. Dylytė. Sventės programą sujungė ir dalyjos parengė p. L. Aleknavičiūtė, kurį kas šeštadienį praveda lietuvių vaikams žaidimų popietes Jaunimo Namuose.

Vaikų Sventė buvo užbaigta vaisėmis artistams bei jų tėveliams. Daug džiaugsmo vaikams suteitė p. M. Paleckio parūpinti zaislai. Šioms «Žilvičio» metinėms skanų ir ašmenų tortą iškepė p. Šilickienė.

Sventę rūpestingai globojo «Žilvičio» tėvų Komitetas. Užvaldavo «Žilvitis» žengęs penktuosius darbo metus!

Mirė ANTOŠĖ ŠATAITĖ AN DRUŠA I. I. NĖ, spalio mėn. 10 d. Vėlonė šiame pasauly pragyveno 60 metų. Kilusi iš Anykščių, Brazilijon su šeima atvyko 1927 m. Sukūrė šeimos židinį su Juozu Andrušaičiu, šiauliškiu. Visą laiką gyveno S. Paulyje. Nulūžime paliko vyrą Juozą, sūnus Feliksą ir Juozą su žmonėmis, brolius Bronių, Stasį, Kazį ir Joną, seseris Sofiją, Joaną Kazakevičienę, Oną Martinaitienę.

Palaidota, dalyvaujant daugeliui žmonių Araçá kapuose. Religines apeigas atliko prel. P. Ražainas.

Dėmesio!!

Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių mokyklos globėjai V. Anastacio ir Brazilijos lietuvių jaunimo būrelis «LIBRA» rengia linksmą įdomų vakarą š. m. lapkričio 11 dieną.

Programoje: linksmą keturių veiksmų komedija «PONAS DAUGANORIS»

Po vaidinimo šokiai, žaidimai, bufetas iki 4 val. ryto. Pradžia 20 val...

Malonėkit atvykti punktualiai, nes vaidintojai nori pradėti vaidinti punktualiai.

Pakvietimus iš anksto galima gauti pas visus globėjų būrelio narius.

Rengėjai

ATSKIRO NUMERIO
KAINA 0,15

17) Balyš Kurtiejevas
Visiems nuoširdus ačiū!

Administratorius
Kun. J. Bružikas SJ

ŠI SEKMADIENI 15,30 val. bus trečioji MALDOS APAS-TALAVIMO kursų diena Mokoje. Ne tik Maldos Apašta lavimo nariai, bet ir visi kurie domitės gilesniu ir vaisin gesniu religiniu gyvenimu esate kviečiami dalyvaoti.

Mookos Maldos
Apaštalavimo skyrius

Septintos dienos mišios egzekvijos bus 17 d. spalio, ateinantį antradienį, 19,30 val. Vila Zelinos bažnyčioje.

Už Juozą Diršą trisdešimtos dienos mišios bus 18 d. spalio, 19,30 val. Vila Zelinoje, Giminės ir pažįstami yra kviečiami atvykti pasimelsti už J. Diršą sėdint.

Moooca

Per spaudos baltų pasižadėtoji būti «Mūsų Lietuvos garbės leidejais» šie prieteliai:

- 1) Šv. Juozapo Vyrų Broliai du numeriu,
- 2) Jonas Dimša,
- 3) Ignas Virbickas su ponia
- 4) Danielė Ruzgaitė,
- 5) Marija Čiuvinškieinė,
- 6) Broliai Ralickai,
- 7) P. Jakubas su Ponia,
- 8) K. Meškauskas su ponia
- 9) «Aušros» choras,
- 10) P. Žarkauskas su ponia,
- 11) P. Šimonis su ponia
- 12) Vladas Jurgutis su ponia
- 13) Casa Verde būrelis,
- 14) Vila Anastacio Dr. Basanavičiaus mokyklos rėmėjų būrelis,

- 15) V. Kutka su ponia,
- 16) Norbertas Stasiulonis,

BE PINIGO NEGYVENSI

Aišku kaip dienovidį! O kai kam to pinigėlio priekšta, tai yra net verčiamas iš kito pasiglemžti. Dėlto nebūtinai prasizengti su įstatymais.

Nekalė ausia mina 60 ar 100 procentų už paskola updamas pilietis sako: «Niekieno neprievartauju. Bet aš turiu rizikuoti, ir beto pinigai turi darbuotis ir uždirbti».

Sitas teisingas negali įsivaizduoti, kaip gyventi be pinigų, kai tyri atsiskyrėlis neįsi vaizduoja, kaip galima gyventi be Dievo. Abu tie vyrai teisingai galvoja! Juk jėdu abu to paties sėkia. Lygiai to paties!

Visiems aišku, jog negalima gyventi įnevalgant, Dėlto nėra ko įrodinėti, kad pinigai reikalingi pragyventi, Šeimų galvos dejuoja kad «pinigus ryte suryja». Ar ne vaizdžiai pasakyta?

O pasakykite man, ką kitą rysi, jei ne pinigų? Ar yra žė mėje kas kita praryjamo?

Pinigais kaip diena, jog pinigas yra tas dievas, kurs nori, kad visi jį rytų? Ar ne tik pinigas teikia ir prilaiko gyvybę, duoną, išganymo duoną? Ar ne pinigas yra išrinktųjų žmonių kviečiai, angelų maistas ir drauge pasleptoji manna, kurio vargšai veitų jiesko?

Tiesa, išmintingasis, visa žinant pilietis tos pasiapties neperpranta. Taip pat tiesa, kad jam neaiški žodžio GYVENIMAS PRASME, kadangi pinigą jis laiko gyvybės ar mirties nulėmėju.

Kaip ten bebūtų — jis pinigėlio turi. Tai ir svarbiausia. Jei ne jis pats, tai kas nors kitas jį tikrai surys.

Bet kai jis sako tuos baisesius žodžius «be pinigų negyvensi» tepasaugo, kad netaptų pranašas, ir Dievo visagalybės liūdytojas! (Tai yra kad dē. pinigų jis neprazū. q. Red.)

Leonas Bluá

URGENTE VENDE-SE CASA em: S. Vicente

1 terreno 0/2 moradias preço À VISTA NCr.\$ 6.000,00 Tratar pelo Tel.: 33-2484 ou Av. Paulista, 648 — entrada 2 Apto, 903.

DR ANTONIO SIAULYS
C. R. M 10 647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Moooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas
DR. JONAS NICIFORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X
Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206. 1o andar,
Apto2, Vila Prudente, Tel. 63-5352

Comercio e Industria de Guarda Chuvas
VICENTE VICTOR BANYS
Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina
Vendas por atacado e a varejo.

Dom Pedrito nuotykiai.